

СЕВЕРНО ЕХО

Телефон № 55.

Редактор Петко Пав. Попов.

Съредакторка Рена П. Попова.

Год. абонамент 60 лв.

ЕФТИНО

се продават под конкурентни цени **жътварки, сенокосачки, сеносъбирачки, преси за сено, апарати „Балкан“** за мек и дребна слама, ярмомелки и пр. съвършено нови, фабриката **„Клайтонъ Шутлорът“**.
Споруазумение „Леванте“ международно транспортно акц. д-во София.

Сръбско-българските отношения

II.
Противник на тая шовинистична политика беше само сръбската опозиция. Но нейното влияние беше тъй слабо и незначително, че не можа да измени нищо политиката на правителството. — На 1872 г. на сръбския престолъ встъпи княз Миланъ. Дошелъ въ едно смътно време за сърбия, той се стараваше да отблъвва всъщност сплетни и усложнения, които можеха да му коствуват престола. Ето защо той беше много въздържанъ и миролюбивъ. Възстанови обаче въ Босна и Херцеговина въ 1875 г. и Албърксково възстание въ България въ 1876 г. нарушиха неговото миролюбие. Обществаното мнение беше твърде войнствено, и той се увлече от общото течение. Той създаденото настроение въ Европа поради извършените жестокости Сърбия искаше да се възползува за своето разширение. Сметнитъ, обаче, излъгнаха крива. Следъ поражението на българското възстание и кланетата, бѣше не възможно ново възстание, макаръ българскитъ доброволци въ сръбската армия да вършеха чудеса от храбростъ въ военитъ действия. А Гърция и Ромъния отказаха да изпълнятъ своитъ договорни задължения. Сърбия беше бита. Спаси я рускиятъ ультиматумъ къмъ Турция. Но нейното поражение бѣше още по-големо дипломатически. „Цариградската конференция“ одлъжила почти етнографическитъ граници на българското племе, и съ това се туряха преграни на шовинистическитъ тежнениа на сърбитъ. Санджацитъ Нишки, Скопски, Битолски, Сърски, Видински и пр. се включаваха въ българска територия. За българския народъ се създаде държавноправно понятие, противъ което протестираха и турскитъ делегати въ конференцията — Сафетъ паша и Етхемъ паша. Паднаше маската на сърбитъ, че воюватъ за освобождение на братята славяни. Идеята на сърбитъ да образуватъ една великосръбска държава на Балканитъ рухна. Ето защо въ време на руско-турската война Сърбия отказваше да вземе участие, макаръ да бѣ канена 2—3 пкти отъ руския генераленъ щабъ. Това направи тя, само когато успѣхъ на руското оръжие следъ падането на Плевенъ бѣше окончателно осигуренъ, и нейната намѣска ставаше излишна. Тогава тя нахлу въ западнитъ български земи и завзе Нишъ, Пиротъ, Бѣла-Паланка и Врания. И вмѣсто да помогне на руситъ при значително труднитъ операции въ Софийско (Арабаконакъ и Саранци), изпрати войскитъ си къмъ Косово, което вече бѣше изпразнено отъ турскитъ войски.

Една навременна предпазна мѣрка

Грижи за здравето на гражданитъ
При употреблението на кисело мѣлко, подкавасено въ прѣстени, глазирано съ оловна глазура гивечи, може да се появи болестта сатурнизъмъ, — отравяне чрезъ олово. Това произлиза отъ разтварянето на оловото отъ глечта въ киселинитъ на мѣлкото. Понеже напоследък по-големата частъ отъ тѣзи гивечи сѣ много долнокачествени и съ това и много по-опасни, добре е гражданитъ, а особено лицата които употребяватъ кисело мѣлко, да се предпазватъ.
Напоследък градскитъ ветеринарни власти сѣ предприели съвместно съ окр. химически институтъ проверка на тѣзи мѣлкарски гивечи.
Отъ анализата на гивечитъ се вижда, че 90% отъ тѣхъ сѣ абсолютни негодни и отровни за влагане храна въ тѣхъ. Много отъ тѣхъ още при първото подкавасане освобождаватъ 1/2—1 грамъ олово.
Въ Плевенъ има около 70 мѣлкарници които си служатъ съ по 40—50 гивечи, или всичко сръдно 3000 гивечи. Понеже, олово 90% отъ тѣхъ освобождаватъ олово, то въ продължение на една година, тѣ ще освободятъ по 8—10 гр. олово, или 2700 гивечи ще освободятъ и предадатъ на мѣлкото 270 килограма олово. Ясно е, редовнитъ консуматори на мѣлко колкото количество олово ще погълнатъ, като се има предъ видъ, че 5—10 гр. олово сѣ достатъчни да причинятъ не само разстройство но и отравяне.
Наредено е гивечитъ да бѣдатъ замѣнени съ емайлирани или фаянсови лигени. Доброкачественитъ прѣсгени гивечи пѣкъ сѣ подпечатани съ восъченъ печатъ на хим. ческия институтъ. Все пакъ добре е и самитъ гражданитъ да се предпазватъ, тогава контролата постига най-добъръ ефектъ.

Любовь и отжъщение

Излъгана отъ своя любовникъ, една млада селянка подпадна къщата му. — Следствието
Отъ известно време младежа Иванъ Н. Вързовъ отъ с. Вѣбелъ, никополско, е билъ влюбенъ въ сѣселянката си Тодора П. Георгова, която, увлечена въ своя прелъстителъ, му се отдаде напълно.
По късно, една вечеръ, той я убеди да му се престане и тя се съгласила. Когато, обаче, тръгнали къмъ къщата му, Вързовъ я оставилъ по пътя и се укрилъ.
Родителитъ му отказали да я приематъ. Тодора забременяла и въ нея се зарадилъ чувството на отжъщение. Преди няколко дни тя подпалила къщата на своя похитителъ, която, обхваната отъ пламъцитъ, изгорѣла заедно съ всичката похитнина.
Следъ пожара отчаяната мома се предава на общинскитъ власти и признава, че е запалила къщата. Тя е предана на следственитъ власти и онзи день бѣше докарана въ тукашния затворъ.

Оземляването на малоимотнитъ стопани

Землемѣрнитъ бригади сѣ започнали вече работата си
По нареждане на Дирекцията на Т. З. С. въ Плевенска и Никополска околии сѣ пристигнали вече няколко бригади да оформяватъ оземляването на всички малоимотни и безимотни селяни.
Въ желанието си да ликвидиратъ окончателно съ тая парилъ социаленъ въпросъ, дирекцията е наредила бригадитъ да работятъ до късна есенъ, като веднага сѣ привършване работитъ въ поменатитъ околии се продължи и въ сѣсденитъ таква. Работата на бригадитъ ще бѣде да парцелиратъ земитъ и въведатъ въ владение оземленитъ.
Едновременно ще се издаватъ и съответнитъ крепостни актове, върху което ще работятъ други чиновници на дирекцията. Така че сѣ въпроса за вътрешното оземляване на безимотнитъ ще се ликвидира окончателно.

Пожари, кражби, убийства и самоубийства

Наранилъ другаря си
Преди няколко дни Мито Милковъ отъ с. Новачени, никополско, се скаралъ съ другаря си Георги Стефановъ отъ сѣщото село и го наранилъ съ ножъ въ гърдитъ. Стефановъ е докаранъ на лечение въ тукашната болница. Наранителъ е задържанъ.

Пожаръ въ Никополъ

Въ сѣбота е избухналъ пожаръ въ магазина на Петъръ Молловъ въ гр. Никополъ.
Следствие на това, че въ него е имало запалителни вещества, пожарътъ бързо се разширилъ и унищожилъ всичката стока. Загубитъ възлизатъ надъ 400,000 лв. Води се следствие.

Кражби на коне

Напоследък въ нашата околия сѣ отбелязани няколко кражби на коне. Полицията е възла всички мѣрки за откриването на крадцитъ.

Самоубилъ се ученикъ

Телеграфиратъ на отъ Никополъ, че на два километра по шосето Никополъ—Плевенъ, се е самоубилъ съ револверъ Христо Илиичевъ, ученикъ отъ V кл. синъ на тамошния адвокатъ Тодоръ Илиичевъ. Причинитъ неизвестни.

Убитъ и хвърленъ въ водата

Намбрень е трупа на избѣглия ромски дезертьоръ Иванъ Станевъ, убитъ въ с. Ерменлуй и хвърленъ въ водата „Пейчово гърло“, край селото.

Немски и френски

вѣстници и списания винаги продава будката до общината ЦАНКО Т. ИОТОВЪ.

ОТЪ НАШИТЪ ЧИТАТЕЛИ

За трета градска амбулатория

Пишатъ ни отъ града:
Знае се, че преди 2—3 години въ Плевенъ се откри и III-та градска амбулатория въ покрайнинитъ на V кв., като къмъ нея се предадоха амбулаторно прегледаните беднитъ отъ IV, V, VI и VII квартали.
Въ началото, жителитъ на тия квартали помислиха, че тѣ ще бѣдатъ временно тамъ, докато се намѣри нѣкое по-удобно и централно помещение, обаче и до днесъ това не е сторено. Причинитъ не ни сѣ известни, но сметаме, че е вече необходимо премѣстването ѝ въ срѣдата на тия квартали, напр. въ VI или IV кварталъ.
Много неудобно е на жителитъ, особено на тия отъ кѣмъ лагеръ, кога имъ стане нужда, да се заплътятъ чакъ въ V кв. за прегледане или пѣкъ зимно време да поведатъ деца.
Сметамъ, че тая малка беложка, която изразява желанието на жителитъ отъ горнитъ квартали, ще бѣде взета въ предвидъ и нѣма да става нужда отъ второ напомняне.
И. А. в.

Продавамъ единъ моторъ

Продавамъ единъ моторъ 12 конски сили, система Клайтонъ, малко употребяванъ, на много износна цена. Споруазумение при Юрданъ Поповъ. 1—3

ЮНАШКИ ВѢСТИ

Сказка и юношкитъ игри

Въ недѣля, 19 т. м., 10 часа сутринта, въ салона на д-во „Съгласие“ д-ръ Мановъ, редакторъ сп. „Здраве и сила“, говори на тема: „Възпитанието на младежта чрезъ юношката организация“.
Въ хубава и увлекателна форма г. Мановъ изтъкна значението на юношкото дѣло и подчерта, че юношката организация е единъ отъ мощнитъ фактори за физическото задръжаване на нашата младежъ. Той апелира къмъ всичкитъ младежи да възлѣзатъ въ организацията.
Сказката бѣше слабо посетена. Следъ обѣдъ мѣстното юношко дружество устрои юношки игри и кония състезания на стадиума. Програмата бѣше подобрена и направи добро впечатление на многобройната публика.

Здравни въпроси

Штата или „магарешката“ кашлица

Штата или както я наричатъ „магарешката“ кашлица, е заразителна болестъ, при слюезната ципа на ада и трахеята сѣдени и се характеризира нишна кашлица.
Начало болестта започва хванане, слабо течение на хане, зачервяване на очитъ зение, мавлко прегриване, и слаба обикновена кашка, която постепенно се усилва особено нощно време. Пода се появява и слаба температура. — Тѣзи, така наречената **магарешката** кашлица, траятъ 10—14 дни, което настъпва втория — **излияния периодъ**, при който кашцата е твърде характерна: или множество силни; следъ друго, искашлования режкатъ отъ характеризиаваня, при които бол-

около себе си и плачатъ, обхващатъ отъ страхъ. Следъ продължително кашлено течение се подува, и най-вече подутостта се забелязва на долнитъ клепачи.
Така описанитъ кашличеве пристѣпни при нѣкои случаи се повтарятъ 5—6 пкти въ продължение на 24 часа, други — 20 пкти, а при трети и до 50 пкти. Така сѣщо кашлицата при едни е по-слаба, а при други по-силна.
Вечеръ и нощъ (а така сѣщо и когато въздуха съдържа прахъ) кашлицата е по-силна и пристѣпнитъ сѣ по-чести.
Конвулзивния периодъ на магарешката кашлица трае най-малко 3, а при по-неблагоприятни случаи 12—13 седмици. презъ това време децата сѣ твърде изтощени и отслабнали, вследствие изгубване на апетитъ и неспане отъ кашлицата.
Следъ този периодъ кашлицата не е вече така силна, а така сѣщо липсва и конвулзивния ѝ характеръ, нѣма задушаване, нѣма повръщане. Храчкитъ се добно се отдѣлятъ. Болното дете има апетитъ и постепенно се съвзема. Този III периодъ трае около 3 седмици, но може и да продължи, ако болнитъ не бѣдатъ добръ гледани.

Отъ горното описание се вижда, че магарешката кашлица въ най-благоприятенъ случай минава за 8, често за 12 и по-често за 15 и повече седмици. По-силнитъ и по-възрастнитъ деца я прекарватъ по-леко. По-страшно е, обаче, за по-малкитъ деца, особено за кърмачетата. Самата магарешка кашлица не е толкова страшна, колкото усложненитая, която дава, а тѣ сѣ капиллярния бронхитъ, пневмонията, конвулзитъ и др. Много често следъ лошата кашлица може да се заболѣе отъ туберкулоза. Ето защо не трѣбва да се поглежда леко на тази болестъ, защото и тѣ дава смъртностъ, която, споредъ изчисленията на статистикитъ е 4—6% отъ всичкитъ заболѣли деца.
За тази болестъ нѣма специфично лѣчение. Преди всичко добритъ хигиенически условия сѣ най-добритъ средства за лѣкуване. Помещението, въ което се отгледватъ болнитъ, трѣбва да бѣде чисто свѣтло, широко и добре да се вентилира. Храната е лесносмилателна, най-вече мѣлко и въобще храна, която не дражи за кашление. Особено, когато децата повръщатъ храната, трѣбва да се използватъ паузитъ между два кашличеви

пристѣпни за да имъ се дава добра и лесносмилателна храна. Развадения и прашенъ въздухъ дражи кашлицата и за препорѣчване е чистия полски или морската въздухъ. При всеки случай отъ лоша кашлица трѣбва да се прибѣгва до свѣтитъ на лѣкаря, защото последния сѣ различни средства ще намалява силата на кашлицата и траението на пристѣпнитъ, както и съкъсяването по-често на болестта, съ което се печелатъ силитъ на болнитъ. При усложнения лѣкаря е повече отъ необходимъ.
Нѣма съмнение, че болестта се причинява отъ специфиченъ микроорганизъмъ. За това говорятъ голѣмитъ епидемии, които изведнажъ избухватъ въ отдалени фамилии, въ пансионни, въ училища и другде. Най-вече боледуватъ деца по-малки отъ 6—7 години. Деца надъ 10 години и възрастни по-редко боледуватъ, но има редки случаи, когато и възрастни се разболяватъ отъ лошата кашлица. Предаването на болестта става чрезъ лигитъ и храчкитъ отъ болни и то най-вече въ първия — катаралния периодъ. Нѣкои автори сѣ на мнение, че въ втория (конвулзивния) и третия периоди болестта не е прилепчива.

Това обстоятелство, че болестта е най-прилепчива въ първия периодъ (катаралния), е отъ голѣмо значение, тъй като е известно, че въ този периодъ децата само леко накашловатъ и това състояние може да се смеситъ съ нѣкоя лека простуда на дихателнитъ птвица безъ да се вземе въ внимание сериозността и заразителността на предстоящото боледуване. И едва когато болестта мине въ втория (конвулзивния) периодъ, тогава да се открие, т. е. когато е вече късно и епидемията е вече избухнала. Отъ тукъ произлиза важността на оная мѣрка на санитарнитъ власти, при установяване вече диагноза за едно населено место, да изолиратъ въ пансионитъ и училищата оная деца, които „слабо накашловатъ“, но обаче сѣ истинскитъ носители на заразата.
За ограничение и неразпространение на болестта се налагатъ мѣрки, отъ които по-важитъ сѣ: 1) Да се издирятъ првитъ случаи и да се изолиратъ отъ другитъ деца, особено отъ такива, които сѣ по-малки отъ 10 години. 2) Заболѣли деца не трѣбва на посещаватъ забавачницитъ и училищата. 3) Въ семействъ, където има повече малки деца, както и въ пансионитъ

и сдропиталищата, болнитъ се отдѣлятъ въ отдѣлна стая поне гървитъ 3—4 седмици. 4) Санитарнитъ власти взематъ грижата да отбележатъ заразителнитъ врата, че въ къщата има разврателна болестъ „лоша кашлица“ и входа е забраненъ. 5) Аволера се къмъ гражданството да има това високо съзнание на обществанъ дълъ, што да декларираатъ всеки случай отъ лоша кашлица на мѣстнитъ санитарни власти и пр.
Деклариранието на болестта е отъ полза за гражданството, защото санитарнитъ власти ще имъ дадатъ упжтване не само по лѣкуване на болнитъ, но и какъ да си обеззаразятъ (дезинфициратъ) помещението, въ което е живѣло болното и находящитъ се тамъ предмети.
6) При свѣтъ отъ страна на лекаря — болното да потърси чистъ въздухъ — налага се добросъвестностъ отъ страна на родителитъ да потърсятъ такава даделено помещение, што да не се разнася заразата и да не се предава на други.
Д-ръ Т. Шишмановъ
Плевенска околийски лекаръ.

